

Független Magyarország

Egy száma
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám,
Telefon-szám: 184.

Feloldó szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy száma
1500
korona.

Kesergések a vigalmi adó felett. Két új szabályrendeletet fogadott el a törvényhatósági bizottság.

Hosszu idők legérdekesebb közgyűlése kezdődött csütörtökön délután: amelynek folytatása lesz még ma délután és talán még holnap is össze fog ülni a város parlamentje, hogy a város önkormányzati életének legfontosabb közgazdasági mozzanatát, az 1926. évi budget-t, ami megszabja az idei év költségei kereteit, hogy addig sem ér a költségelirányzati takaró, ameddig a város a fejlődés érdekében nyújtózkodni akar, — letárgyalja.

Kedvező auspiciummokkal kezdődött a seregszemle: egy-kettőre kiderült, hogy a városatyák még eddig nem tapasztalt érdeklődést tanúsítanak a mai ülés iránt, mert olyan számban vonultak fel, amilyenre évek óta nem volt példa. És egymásután jöttek az új virilisták és a január 31-iki pótválasztásból győztesen kikerült frissen mázolt, újszerű bizottsági tagok: Katanics Antal, Jerkó Sándor, Reich Vilmos kormányfőtanácsos, Tomasi Gyula iparpestügyi elnök és Ertl József.

Szemmel láthatólag sokkal többen jöttek el a közgyűlésre, mint máskor. Ennek az az oka, hogy az új virilisták is érdeklődtek a közgyűlés iránt, de m. azonkívül új választott bizottsági tagokkal is kiegészítették a törvényhatósági testületet s kiderült, hogy a nemrégiben megválasztott városatyák mind ambiciózusak — még most melegiben s csaknem teljes számban eljöttek, hogy gyakorolják jogukat.

De nemcsak a padsorok teltek meg komolyképp, tekintélyes pocakú urakkal: pillanatok alatt sürűn megtelt a karzat is.

Három órakor a főispánnal együtt helyett foglalt a magisztrátus a pódiumon s elhelyezkedtek a városatyák is. Az újak a mezőny jobb szélére húzódtak — Trafikant Károly közelébe. Baluk Gyula főispán megnyitotta az ülést s utalt arra, hogy a törvényhatósági bizottság részben vá-

lasztott, részben virilis bizottsági tagokkal szaporodott. A törvényhatósági mandátum egyike a legszebb kiüntetéseknek, ami a polgárok bizalmából érhet valakit. Reméli, hogy az új bizottsági tagok részolgnak polgártársaik bizalmára s a nemzet, a haza, a város, a polgárság és a közügy érdekében fejtenek ki hasznos munkásságot.

Évek óta uzus volt az, hogy a felszólalók neveit dr. Kollár Kálmán aljegyző jegyezte. Ez az első alkalom, hogy nem így történt. Dr. Kollár helyén most dr. Binder Péter aljegyző ült. Kollár pedig a tisztviselő bizottsági tagok közt foglal helyet. A változás oka az, hogy dr. Kollár bejelentette állásáról való lemondását.

Ezután felolvasták a póttárgysorozatát, amelyen három tárgy szerepel: amerikai dollárkölcson újabb felvétele és felhasználása, valamint a Sárdi-féle ház megvétele.

Ezután dr. Puskás Dezső alpolgármester felolvasta a polgármesteri jelentést, amelyre még mi is visszatérünk.

Végrehajtás karácsony estéjén.

A polgármesteri jelentéshez először Rajcsányi B. Imre szólalt fel. A múlt évvégi adóbehajtások körül tapasztalt visszáásokat, sérelmeket tárta elő. Tud eseteket, amikor a tubuzgó edóhivatali kiküldöttes karácsony napján és estéjén foglaltak.

— Ugy tudom — folytatta emelt hangon, — hogy Magyarországon még létezik keresztény kurzus. Ezen politikai megújódási rendszer nevében is tiltakozom az ilyen ad behajtási tubuzgalom ellen...

Állandó nagy zajban jelenti ki: — Mi a nép, tudjuk, mi a kötelességünk és megadjuk azt a hazának, ami a hazáé és a királynak, ami a királyé... Akiben azonban van keresztény önérték

és hűség, az nem hallgathatja el az ilyen vallási érzületünket megszufozó molesztálást.

Rajcsányi bácsi úgy látszik átaludta azt az időt, míg a kurzus rengeleg kompromittáló körülményen át végelgyengülésben kimult. Ez a politikai enyhülés az oka, hogy Rajcsányi bá' fajvédelmi kiruccanásaiba mindenki kedélyeskedve beleszólt.

A tanoncinternátus.

Dr. Gonczlik Kálmán apátplébános melegen üdvözli a tanoncotthon tervét, amelynek idők során Baja munkásintézményei közt a legtöbb haszna lesz. Mivel tudomása szerint a tanoncinternátus kireálására vonatkozólag csak az Ipartestület véleményét kérték ki, felszólaló kéri, hogy a tanoncskula igazgatóját és hitoktatóját is hallgassák meg.

A polgármester válasza

Dr. Vojnics Ferenc polgármester a hozzászólásokra adott válaszában megmagyarázza Rajcsányinak, hogy az adóbehajtás azért történt dráki szigorral, mert a közgazdasági bizottság pénzügyminiszeri rendeletre az adófőnökre kimondta az anyagi felelősséget. Neki módjában van egyes esetekben segíteni, de generális rendelkezést nem tud megváltoztatni. Ha Rajcsányi bizottsági tag felkeresi, hogy egyes, specifikus esetben kereszténytelen s antiszociális eljárás lat, feltétlenül interveniál. Minden tudomására hozott esetben ő sem tud segíteni, de igazságtalanságot meg tud akadályozni.

Dr. Gonczliknak adott válaszában elmondja, hogy a kereskedelmi miniszter rendelkezésére a Gyermekvédő Liga tárgyai Bajával, miként lehetne Baján tanoncotthon felállítani. Egyelőre még csak eivi tárgyalások folynak, majd ha megvalósítják s a belső szervezet kitépítésére kerül a sor, akkor figyelembe veszi dr. Gonczlik pro pozieóját. A bizottság a választ tudomásul vette és a polgármester időszaki jelentését elfogadta.

Ezután a törvényhatósági bizottság elfogadta Amier Antal

azon indítványát, hogy a költségvetéssel szorosan összefüggő tárgyakat folytatódólagosan tárgyalják le. Erre kimondta a főispán, hogy a tárevsorozat 4. 5. 9. 12. 13. 16. 17. 18. 19. 28. 36. 37. 38. 39 és 43-ik pontját tárgyalják le először a többi kihagyásával.

Dr. Binder aljegyző felolvasta a hirdelési díjakról szóló új szabályrendeletet, amelyet a törvényhatósági bizottság — anélkül, hogy tudná, hogy mit tartalmaz az — szó és ellenvetés nélkül elfogadott. Pedig hát úgy ezt, mint az utána következő vigalmi adóról szóló szabályrendeletet előbb kellett volna nyomatnia a tanácsnak, azt szét kellett volna osztani a bizottsági tagok közt, hogy azok megrágvá tehessék meg a szabályrendelet minden pontjára észrevételeiket.

A vigalmi adó szomorúságai

A vigasság megadóztatásához — szokatlan, mert így a sírás is megadóztatja a város finanszenije, mert hiszen sírva vigad a magyar — Trafikant Károly szóla fel. Azt mondotta, hogy a korcsmárosok már éppen eléggé meg vannak adóztatva. Nincs is ennek értelme, mert az egyik kávéházban felszólaló ül esténként a tulajdonossal és a másikban sincsenek négyél többen. Nem megy jól a korcsmárosoknak. Ma Baján nincs 5 korcsmáros, aki 100 hl. bort meg tudna venni.

Közbekiáltások: Még 50-et sem

Trafikant: Nincs értelme, mert többe kerül az ellenőr, mint a befolyó jövedelem. Ugy jár evvel is a város, mint a halfogyasztási adóval, amely végelgyengülésben halt meg. Arra az adóra de facto ráfizetett a város. (Trafikant érdekes hanghordozással beszélt. A bizottsági tagok nevetnek. A főispán kezében megcsendül a csengő és végigsüvit a termen.)

Trafikant: A tanács vegye vissza a vigalmi adóról szóló szabályrendeletet, illetve a törvényhatóság vesse el, mint céltalant.

Dr. Vojnics polgármester: A belügyminiszeriumban mutatják rá, hogy, ha a városnak költség-

Nem a legolcsóbb, de a legjobb rádiószaküzlet.

Külföldi újdonságok!

Western készüléket csakis 1926. typust vegyen.

S. A. Réunie de l'apes à incandescence et d'électricité Ujpest felirattal.

Kanyó László rádió szerelési vállalata Baja, Szt. István-tér 11. sz.

Elsőrendű felsősziléziai
porosz szalon szén
Budapesti székesfővárosi
gázgyári diókoksz

K 88.000

K 85.000

Telefonszám: 223. **Sándor László** Telefonszám: 228.
tűzifa- és szénkereskedő, a pályaudvaron.

5 métermázsán felüli meg-
rendelésnél fuvardíj és for-
galmi adó az árban befog-
laltatik. — **Raktárról**
azonnal szállítja

ményt emigrációja alatt nem kö-
vetett el.

Lovász már megtette az elő-
készületeket hazatérésére. értesít-
tette szándékáról két fiát, akik
már évek előtt visszatértek Bu-
dapestre, elküldte Pestre felesé-
gét is és felfordította bécsi lakását.

Ugy átvitt a világ, hogy Lo-
vász még ezen a héten Buda-
pestre utazik, azonban híreintől
és váratlanul kénytelen volt tervét
megmáltani. Mikor ugyanis
budapesti barátai értesültek Lo-
vász szándékáról, nyomban ér-
deklődtek az ügyesség milyen
álláspontja helyezkedik Lovász?
Hazatérési szándékai szemben?
Lovász pesti barátai érdeklődé-
sükre azt az információt kapták
hogy az ügyesség parancsára
Lovászt, mielőtt utazni a határt,
letartóztatják és pernek tárgya-
lásáig vizsgálati fogságban tartják.

Lovász barátai utáltak arra,
hogy a magyar kormány már
számos emigráns hazatérését
és ezek perük tárgyalását szabad-
lábon várják meg. Milyenre
tenne tehát Lovászt, aki önként
tér haza azért, hogy a bíróság
előtt feleljen és akinek szökésé-
ről így bírni nem kell, vizsgá-
lati fogságba vetni, annál inkább,
mivel az ősz függetlenségi políti-
kust az emigráció és az ezzel
kapcsolatos nékülözések igen
megviseltek, úgy hogy nem ör-
vend a leggyakoribb egészségnek és a
vizsgálati fogság könnyen katas-
trofássá váhat Lovászt nézve.
Az államügyesség azonban haj-
hatatlan marad, mire Lovász
barátai és fia levelekkel árasztol-
ták el a hazatérni akaró ősz
államférfiút és kérték, hogy egy-
előre legyen letervével.

Lovász tekintettel feleségére
és fiára, fájó szívevel elhatározta,
hogy tervének megvalósítását fel-
függessen és így Lovász már el-
határozott hazatérése egyelőre
emarad.

HIREK.

**Meghalt
Temunovich Zoltán.**

Megrendült lélekkel vesszük a
szívemarkoló fájdalmas hírt, hogy
vamosi Temunovich Zoltán dr.
ügyvéd, Bácsbódog vármegye
volt tiszti főügyésze 47 éves ko-
rában Budapesten elhunyt. A boldogult
végigküzdötte a háborút a
balkáni fronton, többször meg-
sebesült és hat kitüntetést nyert,
köztük a vaskoronarendet. A szerb
megszállásakor vagyona elvesztésé-
vel Szabadkáról Budapestre
menekült. Ügyésze volt a Délvi-
deki Országok igazgatósági tagja
az Alföldi Közművelődési Egye-
sületnek, alelnöke a Magyar Sakk-
szövetségnek. Mint lángoló érzésű
hazafi, minden hazafias és nem-
zeti közcélra anyagi erejét meg-
haladó módon áldozott. A daliás
külsőjű, óriás munkakereső 47 éves
ügyvédet a harc éven szerzett szív-

baja vitte sirba. Halálát felesége
és két kis fia gyászolják. A Hon-
védelmi Párt, Délvidéki Országok
és az Erdélyi Társaság felhívta
tagjait, hogy hősi halottjának te-
metésén, mely tegnap, csütörtök-
kőn volt, minél számosabban je-
ljenjenek meg.

Baján még sokan emlékeznek
vissza arra a Temunovich Zoltánra,
aki sűn leátogatott Ba-
jára, mert itt Baján is sokan is-
merik nagy jogi tudását és szó-
noki készségét. Legutóijára 1925.
évi tavasz elején volt Baján hiva-
talosan, amikor egy törvényszéki
főtárgyaláson dr. Kiss György
ügyvédet képviselte a dr. Vojnics
Ferenc postmaster elleni rága-
mazási perében. Még előbb pe-
dig a Baja város és a mátészalkai
bírók perében választott bíró
volt Temunovich Zoltán a bír-
lők részéről.

Halála alkalmából a megyehá-
zára kitétték a gyászlobogót. Te-

munovichnak más kapcsolata is
volt Bajával: itt lakott Baján az
édesapja, Temunovich Tamás
nyug. zombori iskolaigazgató, a
mindenki által kedvelt Tosó bácsi,
aki felutazott Budapestre felesé-
gével együtt fia temetésére.

— **Személyhajózatok
indulása a Dunán.** Buda-
pesti tudósítónk jelentése szerint
a Dunán egy a DGT., mint a
MFTR. a személyhajózatokat
március 5 én indítja meg.

— **Bérbeadják a Lökert
mögötti volt eperfaisko-
lát.** A Lökert mögött volt eper-
faiskolának az 1926. és 1927.
évekre hasznóbérbeadása végett a
városi gazdasági hivatalnál 1926.
évi március hó 1-én délelőti 9
órákor nyilvános árverés fog-
tartatni.

Tűzifa

egy métermázsán felül mennyiségben már
hazhoz szállítva, továbbá kemény-
lángya már 1/2 öles tételekben is kap-
ható haza szállítva, mindenkor
legolcsóbb napi áron

Katanics Antalnál

Erzsébet királyné uccsa 96. szám.
Telefon 91. Telefon 91.

**Hogyan bántak a szerbek
a magyarokkal,**

**A szabadkai vasutgázgatóság területéről a
magyar származású vasutasokat az ország
déli részébe helyezik át.**

A Bács megyei Naplóban ol-
vassuk az alábbi felháborító hírt:
Néhány héttel ezelőtt a sza-
badkai vasutgázgatóság bizalmas
felterjesztést tett a közlekedésügyi
minisztériumhoz, amely elmondta,
hogy a szabadkai vasutgázgató-
ság területén még van néhány
magyar származású vasutas, aki
annakidején letette a hivatalos
esküt, az impérium változás óta
szolgálatban is van, de még min-
dig nem beszél jót az államnyel-
vel. A bizalmas akta azt kéri,
hogy ezeket a vasutasokat sür-
gősen helyezték át az ország
más részébe, elsősorban Délszer-
biába.

A felterjesztést — természet-
esen — gyorsan és a felterjeszté-
tesszjellemben intézték el. A vas-
utasok áthelyezése folyamatban
van s tizenöt vasutascsaládot
már át is helyeztek Délszerbiába,
a több magyar származású vas-
utas most várja, hogy mi törté-
nik vele.

Azok a vasutasok, akiket most
az a sors fenyeget, hogy től ide-

jön itt kell hagyni a lakásukat,
itt kell hagyni azt a kört, amely-
ben éltek, kivétel nélkül igen
használható alkalmazottai az ál-
lami vasutaknak. Ezeket annak
idején minden jával biztatták,
csak hogy megmaradjanak a vasut
szolgálatában, 1918 ban és 1919-
ben, amikor sem mozdony, sem
fűtőanyag, sem megfelelő sze-
mélyzet nem állt rendelkezésre,
az ő szakismeretük és önfelá-
ldozó buzgalmauk biztosította a
vasuti szolgálat folytatóságos-
gát. Az államnyelvet is megtanul-
ták annyira, hogy a szolgálatot
el tudták látni, a legtöbbjük
egész tökéletesen beszél és ir-
szerhül, noha örökké áthelyezés,
elbocsátás, nyugdíjazás fenyegette
őket, úgyhogy alig volt idejük
tanulni.

Az áthelyezés majdnem mind-
egyik vasutasra nézve anyagi ka-
tasztrófát jelent, mert itt kell
hagyni lakásukat, kárukat, isko-
lába járó gyermekeiket.

MOZI.

Február 27-én szombaton délután
6 és fél 9 órákor.

Csak 16 éven felettieknek.
Az idei szezon legfinomnyesebb
alkotása. Bió Lajos és Lengyel
Menyhért világhírű színműve

A cárnő.

Modern színmű 8 felvonásban.
Főszerepben: POLA NEGRI.

Ezt megelőzi:
Női idomár.

Vígjáték 6 felvonásban.
Hiradók.

Február 28-án, vasárnap délután
fél 4, 6 és fél 9 órákor.

**Amiről asszonyok
álmognak.**

Alom és valóság 6 felvonásban.
Ezt követi:

Tom Mix-el
Vadnyugati Carnevál.
6 felvonásban.

— **Gyümölcsfavédelmi
előadás Baján** A Duna-Ti-
szközi M. gazdasági Kamara a
m. kir. Rovar- és Növénykór-
tani Állomás szake. d. óráinak köz-
reműködésével Baján, a vá-
rosház nagy közgyűlési termébe
febr. hó 28-án, vasárnap délelőti
10 órákor gyümölcsfavédelmi elő-
adást fog tartani. Kérjük az ér-
deklődő tagokat, hogy ezen nagy-
jelentőségű és tanúságos elő-
adáson jelenjenek meg.

— **Olcsóbb lett a főz-
gáz.** A gázgyártól vett értesüle-
sünk szerint március hó elsejétől
kezdve a főz és ipari gáz árát
közbizalomként 3600 koronáról
3200 koronára szabították le.

Kérjen
Messmer-teát
a legfinomabb keverék, za-
matos és használatban
rendkívül kiadós.
Körzeti képviselő:
Balassa, Tarsa, Baja

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Terrenol-pala

a világ legjobb tetőfedőanyaga

fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állando raktár és
egyedarási helyen

Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépraktár
Baja, Cifussz Ferenc uca 44. (Schmidt gépgyár épületében.)

200.000 korona havi

RÉSZLETFIZETÉSRE
újul kapható a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER OR VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Fischer Simon és Társa
mechanikai üzletében

Hirdetmény!

A városi gépgyárban
egy hivatalos hitelesített szeker
hidmérleg

állítottn fel, mely a közönség
rendelkezésére áll. Mérő-
képesség 70 métermáza.

Mérlegelési díjak szekerenként:
50 q-ig 0.50 pengő, 6.250 p. k.
50 q és azon feletti 1— pengő,
12.500 p. k.

Jószág darabonként 0.25 pengő,
3.125 p. k.

Jó menetelű

vendéglő

házzal és joggal együtt Kun-
baján azonnal eladó.

Freudenfeld Géza
Kunbaja.

Egy butorozott
szoba Jókai Mór uca
18. szám alatt kiadó.

Ha építeni
akar ne
szaladjon
100 helyre,

mert minden építéshez
szükséges anyagot legju-
tányosabban szerezheti be

Grünhut és Társa
tégla, cserép és cement-
árugyárában Baja.
Telefon 160—111—234.

Jó állapotban levő
kétszárnyas kettős
boltajtó
eladó.
Szeremlei u. 63.

Kerékpárok

jutányos áron kedvező fizetési
feltételek mellett, valamint kerék-
pár és varrógép alkatrészek min-
den kivitelben kaphatók. Kerék-
párokat és varrógépeket olcsón
javítunk.

Fischer Simon és Társa
mechanikai üzletében.
Erzsébet királyné uca 6.

Tisztelettel értesitem Baja város nagyérdemű urikö-
zöntségét, hogy régi vevőim kívánságára ismét egy
mint békében, raktáron tartok mindennemű bel-
és külföldi tiszta gyapjú uriszöveteket
és szép választékkal készséggel állok a nagyérdemű
közönség rendelkezésére. A legfinomabb
szövetekből divatos öltönyöket és felöltö-
töket jutányosan készítek. Legmegbízhatóbb
vízálló gummiköppeny
a legolcsóbb árban.

Tisztelettel

Hirschler Miksa
uriszabó. Baja, a plébánia templomai szemben.

Legkedvezőbb
részletfize-
tésekre

Varrógépek, kerékpárnk, Archo-Woodstock
s Portable-féle írógépek, Mühlhauseni kötő-
gépek. Csapágy esztergályozó készülékek.

Szakszerű javító-
műhely.
Fränkel és Horváth
Budapesti-út 15.

Verseny tárgyalási
hirdetés

Baja város t. mérnöki hivatala
a 1695/926 sz. határozat alapján
a városi főkertészlak asztalos, lak-
katos, mázoló, fűvegés, kályhás,
vas, bádógos, vízvezetési, csator-
názási, berendezési tárgyak és ve-
gyes munkáinak vállalatba adása
céjából 1926. évi március hó
11-én 10 órai kezdettel zárt írás-
beli versenytárgyalást tart.

A versenytárgyalás feltételeinek
és a terveknek megtekintése, fel-
világosítások és az ajánlati űrla-
pok beszerzése céjából a mér-
nöki hivatal építési osztálya köz-
napokon 12 és 13 óra közt áll
rendelkezésre.

A fenti időpontra túl beérkező
ajánlatok figyelembe nem vehetők.
Baja, 1926. évi február hó 24.
NAGY MÁRTON
műszaki tanácsos.

Február 22-től március 1-jéig
reggel fél 8 óráig

Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Telefon: 122.

Az ügyeletes gyógyszerész
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

HIRDESSEN
— A —
FÜGGETLEN MAGYARSÁG BAN.

Használjon
Béraitót

helyben, vidékre, vasútra,
lakodalom, temetés és
egyéb alkalmakra.

Csukott-nyitott autó.
László autózem
Baja — Autóállomás:
Nemzeti Szálló előtt.
Telefon: 44.